

Стаття 34. Повна цивільна дієздатність

1. Повну цивільну дієздатність має фізична особа, яка досягла вісімнадцяти років (повноліття).

2. У разі реєстрації шлюбу фізичної особи, яка не досягла повноліття, вона набуває повної цивільної дієздатності з моменту реєстрації шлюбу.

У разі припинення шлюбу до досягнення фізичною особою повноліття набута нею повна цивільна дієздатність зберігається.

У разі визнання шлюбу недійсним з підстав, не пов'язаних з протиправною поведінкою неповнолітньої особи, набута нею повна цивільна дієздатність зберігається.

Коментар:

1. Коментована стаття присвячена регулюванню інституту повної цивільної дієздатності, що передбачає максимальні можливості фізичної особи щодо здійснення цивільних прав, виконання цивільних обов'язків та несення цивільної відповідальності за їх невиконання.

2. За загальним правилом повна цивільна дієздатність виникає з досягненням фізичною особою повноліття, тобто 18 років.

Крім того, повна цивільна дієздатність у осіб, що не досягли повноліття, виникає з моменту реєстрації шлюбу. Згідно СК шлюбний вік для жінки встановлюється у 17 років, а для чоловіка - у 18 років. Разом з тим право на шлюб може бути надано за рішенням суду на підставі заяви особи, яка досягла 14 років, якщо буде встановлено, що це відповідає її інтересам (ч. 2 ст. 23 СК). Проте повна цивільна дієздатність виникне для такої особи не з моменту вступу в законну силу судового рішення про надання права на шлюб, а з моменту реєстрації шлюбу в органі РАЦС.

3. ЦК встановлює загальне правило про те, що набута фізичною особою повна дієздатність зберігається у разі припинення шлюбу до досягнення особою повноліття. Виняток, як впливає з аналізу абзацу третього ч. 2 ст. 34 ЦК, стосується випадку, коли підставою для недійсності шлюбу стала протиправна поведінка неповнолітньої особи (наприклад, якщо шлюб був укладений під впливом примусу зі сторони неповнолітнього, шляхом приховування факту існування попереднього шлюбу).

Якщо шлюб було визнано недійним з підстав, які не пов'язані з протиправною поведінкою неповнолітньої особи ("добросовісне подружжя"), повна цивільна дієздатність, набута внаслідок реєстрації шлюбу, за нею зберігається.